

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
10.K.27.636/2015/7. sz.

A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a személyesen eljáró [REDACTED] jogtanácsos által képviselt [REDACTED] alperes ellen állatvédelmi bíróság tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A bíróság a per tárgyalását felfüggeszti és egyben az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi

- az az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (4) bekezdése Alaptörvény-ellenességének megállapítását és e rendelkezés megsemmisítése iránt, továbbá - annak megállapítását, hogy az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (1)-(4) bekezdései Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos, jogalkotói mulasztásból eredő Alaptörvény-ellenesség áll fenn, mivel a törvény nem tartalmaz szabályozást a kétszeres értékelés tilalmával kapcsolatban.

A végzés ellen külön fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

a.) A kezdeményezés alapjául szolgáló ügy tényállása.

A felperes a [REDACTED] szám alatti lakóhelyén egy kistermetű keverék szuka kutyát tart évek óta, a kutyája 2011. tavaszán – közelebbről meg nem határozható időpontban – öt kutyakölyköt fialt, akikből a felperes közvetlenül a fialás után négy kiskutyát vízbe fojtott, így azok elpusztultak, egy kiskutyát pedig néhány néhány napig megtartott azért, hogy az anyakutya ne kapjon tejlázat, majd pár nap múlva a megtartott kiskutyát is vízbe fojtotta.

A Debreceni Városi Ügyészség 2012. október 11. napján kelt vádiratával a Btk. 266/B. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, aszerint minősülő és büntetendő állatkínzás vétsége miatt emelt vádat.

A Debreceni Járásbíróság 2013. október 29. napján kelt 17.B.1604/2012/6. számú ítéletével a felperest bűnösnek mondta ki állatkínzás vétségében a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 244. § (1) bekezdés a) pontja alapján, ezért a bíróság a felperest 120 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 1.000.- forintban állapította meg azzal, hogy az így kiszabott 120.000.- forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén 120 nap fogház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre kell azt átváltoztatni.

Az ítélet ellen a Debreceni Járás Ügyészség fellebbezést terjesztett elő indítványozva, hogy a bíróság a felperest a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény rendelkezéseinek alkalmazásával egy rendbeli, a Btk. 266/B. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott

mivel a törvény nem tartalmaz	
ALLOTMANYBIROSAG	
Ügyszám:	111 / 121-P/2016
Érkezett:	2016 JAN 19.
Példány:	1
Melléklet:	8 db
Kezelőiroda:	[Signature]

állatkínzás vétségében mondja ki őt bűnösnek.

A Debreceni Törvényszék 2014. június 12. napján kelt 18.Bf.723/2013/3. sorszámú ítéletével a Debreceni Járásbíróság 2013. október 29. napján kihirdetett 17.B.1604/2012/6. számú ítéletét megváltoztatta és az állatkínzás vétségét az 1978. évi IV. törvény, azaz a korábbi Btk. 266/B. § (1) bekezdés a) pontja szerint jelölte meg, 125.000- forint pénzbüntetést állapított meg. Az ítélet megváltoztatásának indoka az volt, hogy a Btk. 2. §-ának alkalmazásával az elkövetéskori törvény rendelkezései kedvezőbbek a vádlottra nézve. A Debreceni Törvényszék az 125.000.- forint pénzbüntetés megfizetésére tízhavi részletet engedélyezett.

A Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség Közjogi Szakága 2014. szeptember 19. napján kelt T.K:5029/2014/1-I. szám alatt az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 5. § (1) bekezdése szerint állatvédelmi bírság kiszabása iránt állatvédelmi hatósági eljárást kezdeményezett, hivatkozva arra, hogy a felperes az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Átv.) 4. § (1) bekezdésében, 11. § (1) bekezdésében, valamint 12. § (1) bekezdésében foglalt állatvédelmi rendelkezéseket megszegte.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Jegyzője 2014. november 20. napján kelt IGAZ-20077/2014. ügyiratszámú határozatával a felperest 450.000.- forint állatvédelmi bírsággal sújtotta. A határozat indokolása idézte a büntetőbíróság ítéletében megállapított tényállást, az Átv. 43. § (1) bekezdésében, az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet 2. § (1)-(4) bekezdésében, a fenti rendelet 1. számú melléklet fa) pontjában, 4. számú melléklet a) pontjában foglaltakat.

A felperes fellebbezést terjesztett elő előadva, hogy igazságtalannak tartja, hogy két helyről is megbírságot adják.

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal 2015. szeptember 7. napján kelt HBB/05/02774-4/2015. ügyiratszámú határozatával a felperes fellebbezését elutasította és Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Jegyzőjének IGAZ-20077-3/2014. számú határozatát helybenhagyta. A határozat idézte az Átv. 43. § (1) és (4) bekezdésében foglaltakat, majd a hatóság megállapította, hogy a fenti rendelkezésekből egyértelműen megállapítható, hogy az állatvédelmi jogszabály megsértése esetén a bírság kiszabása nem mellőzhető és nem szorul háttérbe más jogkövetkezmények esetén sem, hanem párhuzamosan megállapíthatóak más szankciók, így a járásbíróság ítéletében kiszabott szankció mellett is. Ezt követően idézte a 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet 2. § (1)-(6) bekezdésében foglaltakat, valamint megállapította, hogy a fenti rendelet 1. számú mellékletében fa) pontját azért alkalmazta szorzóként, továbbá a fenti rendelet 2. § (6) bekezdését, mert a bírság kiszabására okot adó jogsértés elszenvedője kedvtelésből tartott állat volt, a mulasztó pedig természetes személy, továbbá a felperes elfogadható ok, vagy körülmény nélkül oltotta ki az állat életét [Átv. 11. § (1) bekezdése], így a rendelet 4. számú mellékletének a) pontja szerinti tízszeres szorzót kell alkalmazni.

A felperes keresetet terjesztett elő törvénytelennek tartva az eljárást, a bírósági tárgyaláson keresetét annyiban pontosította, hogy a kétszeres büntetést kifogásolja.

Az alperes érdemi ellenkérelmében hangsúlyozta, hogy az állatvédelmi jogszabály [Átv. 43. § (1) és (4) bekezdése] megsértése esetén a bírság kiszabása akkor sem mellőzhető, ha más szankció kiszabására is sor került.

b.) A közigazgatási perben alkalmazandó jogszabályok

Az állatok kíméletéről és védelméről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 11. § (1) bekezdése szerint az állat életét elfogadható ok vagy körülmény nélkül kioltani nem szabad. Elfogadható oknak, körülménynek minősül különösen az élelmezési cél vágóállat esetében, a prém termelése, az állományszabályozás, a gyógyíthatatlan betegség, illetve sérülés, a fertőző betegségek felszámolása, valamint az azok ellen való védekezés, a kártevők irtása, a másként el nem hárítható támadás megakadályozása, a tudományos kutatás, valamint közegészségügyi veszély elhárítása. Eb és macska tekintetében az élelmezési cél, illetve a prém termelése nem minősül elfogadható oknak, körülménynek, továbbá tilos e fajok élelmiszerként és prémként történő felhasználása.

Az Átv. 12. § (1) bekezdése szerint az állat életének kioltása - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - kizárólag kábítás után történhet. A fenti szakasz (2) bekezdése szerint a kábítási kötelezettség nem vonatkozik a gerinctelen állatokra, a háztartásban élelmezési célra levágott baromfira, nyúlra, valamint arra az esetre, ha az állat életének kioltását szükséghelyzet indokolja. Ezekben az esetekben is gondoskodni kell azonban arról, hogy az állat életének kioltása szakszerű gyorsasággal és a legkisebb szenvedéssel járjon. A fenti törvény 12. § (3) bekezdése szerint jogszabály rendelkezik az állati élet olyan módon történő kioltásáról, amelynél az előzetes kábítás nem kötelező.

Az Átv. 43. § (1) bekezdése szerint aki tevékenységével vagy mulasztásával az állatok védelmére, kíméletére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat előírását megsérti vagy annak nem tesz eleget, magatartásának súlyához, ismétlődéséhez, és különösen az állatnak okozott sérelem jellegéhez, időtartamához igazodó mértékű állatvédelmi bírságot köteles fizetni. A fenti törvény 43. § (2) bekezdése szerint az állatvédelmi bírságot az állatvédelmi hatóság szabja ki. A fenti törvény 43. § (4) bekezdése szerint a bírság megfizetése nem mentesít más jogkövetkezmények alól. A fenti törvény 43. § (5) bekezdése szerint az állatvédelmi bírság mértékét, megállapításának módját, a kiszabására és felhasználására vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

c.) A bíróság értelmezése

A felperes keresetében – annak tartalma szerint – a „ne bis in idem” elvének megsértése miatt tekinti jogszabálysértőnek a hatósági határozatokat.

Magyarország Alaptörvényének B cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikke szerint – mely a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalmáról szól – senki sem vonható büntetőeljárás alá és nem büntethető olyan cselekményért, amely miatt az Unióban a törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.

Az Alkotmánybíróság 60/2009 (V.28.) határozatának IV. pont 4. pontja szerint a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság.

Az Alapvető Jogok Biztosának az AJB-305/2012. számú ügyben született 2013. márciusi jelentése, az Európai Unió Alapjogi Chartája, a 33/2013. (XI. 22.) AB határozat, a 60/2009. (V. 28.) AB határozat és a Kúria Kfv.VI.37.367/2011/5. számú ítélete alapján megállapítható, hogy a „ne bis in idem” elve az ugyanazon jogellenes cselekmény miatti kétszeres eljárás alkotmányos jelentőségű és abszolút jellegű tilalmát jelenti, mely a jogállamiság és ennek részét képező jogbiztonság része.

Az Alapvető Jogok Biztosá fenti jelentésében kifejezetten akként foglalt állást, hogy a „ne bis in idem” elve nem a két eljárásban kiszabott két büntetés tilalmát foglalja magában, hanem ennél lényegesen többet: a kettős eljárás tilalmát jelenti ugyanazon jogsértés elkövetésével összefüggésben.

A fentiek alapján a kétszeres értékelés tilalma általános jogelv, amely nem pusztán a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 6. § (3) bekezdés d) pontja alkalmazásának kapcsán érvényesül.

A Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 244. § (1) bekezdése szerint aki

a) gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza,

b) gerinces állatát vagy veszélyes állatát elúzi, elhagyja vagy kiteszi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az állatkínzás

a) az állatnak különös szenvedést okoz, vagy

b) több állat maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza.

A 2012. évi C. törvény 2. §-a alapján az 1978. évi IV. törvény alkalmazására is sor kerülhet.

Az 1978. évi IV. törvény 266/B. § (1) bekezdése szerint, aki

a) gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza,

b) állattartóként, háziasított emlősállatot vagy az ember környezetében tartott veszélyes állatot elúzi, elhagyja vagy kiteszi, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a vadászatról szóló törvény által tiltott vadászati eszközzel vagy tiltott vadászati módon vadászik, illetőleg a halászatról szóló törvény által tiltott halfogási eszközzel vagy módon halászik vagy horgászik. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése szerint a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)-(2) bekezdésben írt bűncselekményt olyan módon követik el, hogy az az állatnak különös szenvedést okoz.

Az Átv. 43. § (1) bekezdése kerettényállás, mivel az állatvédelmi bírság jogalapja jogszabály vagy hatósági határozat előírásának megsértéséhez kötődik.

Az Ávtv. 43. § (4) bekezdése lehetőséget ad a közigazgatási és egyéb eljárás (például büntető eljárás) párhuzamos lefolytatására.

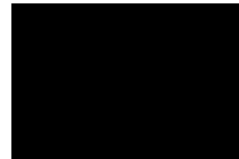
A jogállamiságból eredő jogbiztonság szempontjából azonban a bíróság álláspontja szerint – figyelemmel a kétszeres eljárás tilalmának elvére – szükséges annak szabályozása, hogy amennyiben egy magatartás megfelel a Btk. adott törvényi tényállási elemeinek és az állatvédelmi bírság jogalapja is megáll, a korábban lefolytatott büntető eljárásban történt elítélésre figyelemmel az állatvédelmi bírság kiszabható-e.

A bíróság álláspontja szerint az Átv. korábban hivatkozott rendelkezései, illetve a korábbi és jelenleg hatályos Btk. fenti rendelkezéseinek összevetéséből megállapítható, hogy a közigazgatási és a büntető eljárás egymáshoz való viszonyának szabályozása nem felel meg a jogbiztonság alkotmányos követelményének, mivel a jogalkotó az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 43. §-ában nem szabályozta megfelelően az állatvédelmi bírság körében a felelősség alóli mentesülés eseteit abban az esetben, amennyiben a magatartás kimeríti az állatkínzás bűncselekmény törvényi tényállási elemeit és az megfelel az Átv. 43. § (1) bekezdésében és 11. § (1) bekezdésében foglaltaknak is.

A fentiekben kifejtett alkotmányossági aggályt az Európai Unió Bíróságának 2013. február 26. napján kelt, C-617/10.sz. ítélete is alátámasztja.

A végzés ellen külön fellebbezésnek a Pp. 155/B. § (4) bekezdése alapján nincs helye.

Debrecen, 2016. január 6.

b í r ó

